

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.

Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Syonuri de crisă.

Sibiu, 1 Decembre n.

Avea dreptate o gazetă magiară, care scria în una din zilele trecute, că în parlamentul nostru nu mai există capacitate, nu mai există discuții rodnice și folositoare, ci se face numai risipă de vorbă din partea celor ce cred că deficitul moral și spiritual poate fi ușor înlocuit cu frânturi de limbă, cu gălăgii și cu scandale; pentru-că într'a-devăr, așa este, scandalele s'au încuibat și în parlamentul nostru, și se țin lanț.

Aceste scandale, al căror rost este de a lovi mereu în dinastie și în armata pusă de-a dreptul sub comanda și la discreția Monarchului, — așa cum trebuie să fie, — au provocat nemulțămire mare în sinul ministrului de honveți, baronul *Fejérvári*, care și ca sfetnic al Majestății Sale, și ca militar, a ținut să deie pept cu insultătorii și să respingă grobianitățile adresate din partea lor armatei și dinastiei, spunând tuturor celor pe cari îi privește, că armata e supusă de-a dreptul Monarchului, prin urmare asupra ei n'are nimeni altul să dispună, nici guvernul, nici parlamentul, de cât numai Domnitoriul țării.

Declarația această a făcut-o ministrul de honveți în ședința de Mercuri a dietei magiare, drept încheiere a discuției purtate în chestia Nessi, deputatul care ca oficer în rezervă a aflat de cuviincios să demonstreze în contra *imnului*, cu ocaziunea desvélirii monumentului lui Mateiu Corvinul, ridicat în Cluj, — și a făcut-o pentru a da celor neștiutori să înțeleagă, că armata numai un stăpân poate să aibă, pe Regele, ear' nu doi, pe Regele și parlamentul, și dacă s'a permis, ca parlamentul să discute asupra unei chestii de caracter pur militar, cum a fost chestia Nessi, s'a întemplat numai pentru-că ministrul de honveți *din complesanță* față de dietă și-a dat consentimentul la această.

A fost destul, ca ministrul de honveți să le spună acestea în dietă, cu sinceritatea unui probat militar și credincios supus al M. Sale, pentru-ca gălăgioșii deputați kossuthisti să l scótă vinovat pentru atentat îndreptat în contra constituției țării, și să-l onoreze cu diferite epetete, care de care mai ofensătoriu, în ședința de Vineri a dietei magiare.

În mijlocul scandalului de nou deslăunțuit în dietă, s'a vădut silit apoi și ministrul-president Széll să iee cuvântul, și să deie explicare mai domolă cuvintelor colegului seu de la departamentul apărării țării, dar' prin această lucrurile s'au înăsprit numai, pentru-că ministrul de honveți, consideră acum trebuia de o *desavuare* a celor spuse din partea sa, și trăgând consecințele a plecat încă Vineri la amiază la Viena pentru a face raport M. Sale despre situație, și după cum spun unele gazete magiare, pentru a-și înainta demisia.

Ajunș în stadiul acesta, situația pare a fi destul de gravă și de critică, pentru-că, cum se știe, ministrul de honveți e persóna gratissimă la curte, și Monarchul cu greu se va puté de-

cide să l absolve de serviciile ce le-a adus și le mai pôte aduce patriei și tronului. Ear' în cazul acesta vor trebui să tragă alții consecințele și să se retragă de la conducere, pentru-că ministrul de honveți e cu mult mai simțitoriu de cât să se pótă decide a mai sta în fruntea afacerilor publice ale țării împreună cu cei-ce l lasă, ca singur să apere armata M. Sale. Se pôte deci, că crisa despre care se vorbește, ales în gazetele opoziționale, nu va fi numai parțială, ci va fi o crisă generală, de cabinet și de partid, lucru pe care baronul Bánffy se pare că l mirósă bine, de aceea s'a pus să formeze un nou partid parlamentar, partid guvernamental, în fruntea căruia stând el, să pótă pune mâna de nou pe conducerea țării.

Tóte acestea le-am dat după cum le-am aflat descrise în gazete magiare, pe când convingerea noastră este, că toate vor rămân deocamdată așa cum sunt, și nimic nu se va schimba.

Din Cernăuți.

Instalarea noului Arhiepiscop și Metropolit al Bucovinei și al Dalmației Dr. Vladimir de Repta.

— 26 Novembre n.

Cu o săptămână înainte a fost primit noul arhieru cu mare însuflețire și într'un mod cât se pôte de sərbătoreșc în capitala arhidieceșei sale, și tot cu aceeași solemnitate și pompă s'a sêvêșit Duminecă în 10/23 Novembre a. e. și actual instalării.

Înainte catedralei, care era împodobită sərbătorește, a fost postat un bataillon de infanterie, menit să aducă onorurile și să deie salve de pușcături, când se vor petrece actele cele mai însemnate în biserică.

Pe la orele 8 a. m. sosește metropolitul Vladimir însoțit de o comisie de 6 membri, la casa Domnului.

O altă comisiune invită pe comisariul imperial, baronul *Bourguignon*, la actual instalării, pe care metropolitul îl salută în ușa bisericii și-l conduce în lăuntru.

Biserica a fost îndesuită de public, reprezentanții tuturor oficiilor și corporațiilor din capitală precum și mulți țerani din satele vecine și de departe, de la Câmpulung, Vama, Dorna etc., — fiind de lipsă, ca și aici să țină militarii spalir.

Aședându-se metropolitul în mijlocul bisericii încunjurat de preoții cari aveau să pontifice, dispuse presidentul țării, ca să se cetescă documentele, mai întâiu în limba germană apoi românește și rutenește și aduse la cunoștință publicului, că I. P. Sa a depus jurământul de fidelitate înaintea Majestății Sale. Imediat ia cuvântul Arhieria Sa și rógă pe comisariul imperial să aducă Impêratului sincerile mulțămiri pentru denumire.

Corul intonează imnul poporal și după acesta urmază intronarea, invitând dl archimandrit *Calinescu* pe Metropolit să-și ocupe tronul care i-se cuvine.

În numele episcopului de la Cattaro salută pe I. P. Sa profesorul de la facultatea teologică Dr. *Emilian Voiuțchi*, ear' în numele episcopului de la Zara îl felicită profesorul *Eusebie Popovici*.

După aceea vorbește baronul *Bourguignon* cam următoarele:

Accentuază, că denumind Majestatea Sa pe Dr. *Vladimir Repta* de metropolit, inima tuturor credincioșilor gr.-or. s'a umplut de mulțămire și de bucurie; această cu drept

cuvânt, pentru-că toți au speranța, că metropolitul își va purta oficiul spre saltea și binecuvântarea bisericii sale, ca principe bisericesc austriac își va îndeplini chemarea spre cinstea și întărirea patriei, ear' pe credincioșii sei îi va păstori cu iubire, dreptate și le va fi de ajutor cu bunăvoință în toate timpurile.

Dorește, ca și de acum înainte I. P. Sa să se bucure tot de aceeași stimă și iubire față de credincioșii sei și să se împărtășescă tot de asemenea supunere și sprijin de către supușii sei, ca și în trecut.

Credincioșii ortodocși se supună legilor bisericesti și se păstrează metropolitului lor, Majestății Sale și casei domnitore, credință și fidelitate.

Urmază apoi vorbirea metropolitului, în limba română, apoi în cea rutenă, pe care am speranță că o voi puté trimite spre a fi publicată în întregitatea ei.

Sunetul clopotelor și buibuitul treascurilor dedeau semn că actual instalării s'a sêvêșit și acum se începe sfânta liturgie; răspunsurile au fost date numai în limba română din partea reuniunii de cântări „Armonia”.

După amezi la 2 ore s'au predat temporaliile în sala reședinței, fiind de față presidentul țării, consilierii consistoriali, egumenii mănăstirilor, profesorii facultății teologice, directorii și profesorii diferitelor școle și episcopii bisericii etc.

La orele 4 a fost începutul dineului. O mulțime de trăsuri sosiră la porțile reședinței și sala sinodală se umplu de oșpeți aleși. Erau aproape la 400 de persóne.

Șirul toastelor îl începú arhieriscopul Vladimir închinând pentru Impêratul, cu următoarele cuvinte: „Nu numai după obiceiul, ci și după îndemnul inimii trebuie să ne aducem aminte și la această ocaziune veselă de gloriosul nostru Impêrat Francisc Iosif I; să ne exprimăm dorința, ca Ceriul să trimită Majestății Sale pace, sănătate, și mulți ani spre fericirea popórelor și spre binele bisericii noastre.

Să ne rugăm pentru aceste lui D-zeu în totă vremea și în speranță cu rugăciunile noastre vor fi ascultate de Tatăl Cereșc, rog pe preasfântii oșpeți să strige împreună cu mine: Majestatea Sa, Impêratul nostru, *trăiescă*”.

Musica militară intonează imnul poporal. Toastul al doilea l'a ținut presidentul țării; amintește, că actual instalării metropolitului este de mare importanță nu numai pentru biserică ci și pentru țară, de-aceea participă la această serbare gr.-orientală și alți locuitori din țară de altă credință fiind.

În tot orașul rêsună strigăte de „să trăiescă” și de „mnohaja lita” cari exprimă dorința, ca prevedința să-i dăruiască metropolitului ani mulți pentru binele și fericirea bisericii. Cu această dorință voim și noi să ridicăm poculul și strigăm „să trăiescă” „mnohaja lita” I. P. S. metropolitul Bucovinei și al Dalmației”.

La această arhieriscopul mulțamește și dorind legătură amicală întré stat și biserică, închină în sănătatea baronului *Bourguignon* și în sănătatea episcopilor din *Cattaro*, și *Zara*.

În numele tuturor locuitorilor din țară vorbește căpitanul țării *Lupul*, și accentuând mulțămirea tuturor cu persóna Drului Repta, închină pentru metropolitul.

Dl Feldmarschall-Lieutenant *Timcié* vorbește în numele militarilor, ear' baronul *Vasilco* în numele episcopilor bisericii.

Pe la orele 7 $\frac{1}{2}$ s'a încheat partea oficială a dineului, când sunetul muzicii militare vestește apropierea unui conduct de torțe foarte imosant. Sute de băeți din gimna-

sio, în frunte cu musica militară, veniau rinduri rinduri cu torțele a mână și strigând „să trăiescă” și „hoch”.

Un aspect deosebit de frumos, și o iconă foarte interesantă era, când vedeai pe bêtânul metropolit pe balcon încunjurat de reprezentanții tuturor claselor și iubilat de atâta mulțime.

Era icona unirei și a păcii, pe care fie-care cetățean are să o propage și pe care o va aduce și noul metropolit Dr. Vladimir Repta.

Înălțător era să asculte cântecele românești ale corului „Armonia” și ale muzicii militare la ferestrele reședinței metropolitane, (în limba rutenă mai cântă corul pedagogilor).

Pe la 8 ore începe musica marșul „Deșteptă-te române” ear' conductul se depărtază până la palatul țării, unde mai cântă musica „imnul poporal”, apoi se împraștie.

Cu acestea s'a finit festivitatea.

il. *Leandru*.

Din România.

Deschiderea sesiunii parlamentare.

Vineri s'a făcut la București deschiderea sesiunii ordinare a corpurilor legiuitoare cu solemnitate obicinuită. S'a oficiat la metropolie serviciu divin, prin însuși I. P. S. Sa Metropolitul-Primat, încunjurat de înaltul seu cler, ear' la orele 12 din zi, întré buibuitul tunurilor, M. Sa Regele Carol, însoțit de A. S. R. Principele Ferdinand, sosește la metropolie și-și face intrarea în sala de ședințe a adunării deputaților, întré aplause sgomotoșe.

În mijlocul celei mai solemne tăceri Majestatea Sa cetește apoi următorul mesajiu de tron:

„Domnilor Senatori, Domnilor Deputați!

Salut în anul acesta Corpurile legiuitoare cu o deosebită și viuă mulțămire.

Am serbat astă-primăvară cu țera întrégă aniversarea de un pătrar de secol a rêsboiului victorios și a proclamării independenței, a acelor fapte mărețe din cari s'a înălțat Regatul României. În astă toamnă amintirea faptelor ostești a fost reînviată pe însuși câmpul de bătălie, unde s'a redeșteptat vitejia strămoșescă în lupta crâncenă în care întraseră armatele aliate ruso-române.

Primirea căldurósă ce am întimpinat în Bulgaria din partea Principelui și a poporului seu a dat acestei amintiri o semnificare deosebită. Am fost mișcat că simțemintele de recunoștință pentru România sunt păstrate cu vicioziune și că numărósele legături de vecinătate din trecut nu sunt uitate. Astfel, întrevederea de la Ruscuc și Plevna a întărit relațiunile prietenești dintré amândouă țările.

Sunt fericit a constata că raporturile noastre cu toate Statele sunt din cele mai bune. Am putut dobândi acest rezultat numai prin politica noastră cumpenită, care, în acord cu interesele noastre proprii ca și cu marile interese europene, ni-a atras încrederea tuturor.

Domnilor Senatori, Domnilor Deputați!

Situațiunea noastră financiară s'a înărit atât de satisfăcător, în cât două budgete se încheie cu escedente, ear' sumele disponibile ale tesaurului public fiind destul de însemnate, s'a putut plăti cu anticipație împrumutul provisoriu de 17,092.722 lei din primăvara trecută, al cărui termen espiră la 15 Iunie viitor.

Guvernul Meu va presenta acum al treilea budget, în care cheltuelile sunt menținute

la cifra hotărâtă în primăvara anului 1901: de două sute opt-spre-zece milioane și jumătate lei.

Pentru-ca escedentele să fie întrebuințate cu prevedere și folos pentru Țară și pentru a menține echilibrul bugetar în viitor, Ministrul Meu de finanțe va propune modificările trebuincioase la legea contabilității generale a Statului.

Sistemul actual al accizelor comunale pune piedici numeroase tranșățiilor comerciale. Se vor supune deliberărilor Domnilor Vostre măsurile menite a delătura aceste piedici și a asigura comunelor o situațiune financiară mai bună și mai stabilă.

Pentru a îmbunătăți și a ajuta folositoarea instituțiune a Băncilor populare, Guvernul Meu va prezenta un proiect de lege, care le va da o organizare temeinică.

A-edământul sănătos al finanelor va avea o înfruntare priincioasă și asupra dezvoltării intereselor noastre economice. Constat chiar de pe acum cu plăcere că lucrările portului Constanța, conduse cu energie de serviciul nostru tehnic, ca și acele ale căilor ferate, au dat esportului acestui an un avânt atât de însemnat în cât putem privi cu încredere dezvoltarea comerțului nostru maritim.

Pe lângă proiectele de legi rămase din sesiunea trecută, se vor propune diferite măsuri pentru a înlesni aplicarea exactă a logilor existente și buna funcționare a administrațiilor.

Reforma învățământului public, votată în anul trecut, a început a fi aplicată, dând școlilor o direcțiune practică, conformă trebuințelor țării și cerințelor unui stat modern.

Serbările comemorative ale acestui an au produs în armată cea mai mare însuflețire spre muncă bărbătească. Oștirea își urmărește progresul firesc; ear' directivele date vor desvolta tot mai mult: în conducători simțământul datorinței și al răspunderii — în armată convicțiunea că ea este nu numai apărătoarea ființei statului, ci totodată o puternică instituțiune de cultură a poporului.

Domnilor senatori, domnilor deputați! Pronia creșcă a binecuvântat silințele țării pentru a învinge o situațiune de o greutate excepțională. Sunt convins, că animați de un patriotism luminat, veți urma și de aici înainte cu aceeași râvnă și abnegație munca ce a produs rōde atât de îmbucurătoare, și veți da guvernului Meu sprijinul necesar pentru a ajunge la țelul ce-l avem cu toții: fericirea scumpei noastre patrii.

Dzeu să binecuvinteze lucrările Domnilor-Vostre.

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitorie este deschisă.

Carol.

Lauda credinței.

În folosul populațiunii rurale din România, deosebi a celei de pe Domeniile Coronei, administratorul acelor domenii, dl Ioan Kalinderu, membru al Academiei române, având colaboratori pe profesorii P. Gârboviceanu, V. S. Moga, I. Otescu, poezii G. Coșbuc și P. Dulfu, colonelul P. V. Năsturel și alți scriitori fruntași din România, deja de șese ani redactază o revistă enciclopedică populară, intitulată "Albina" și subvenționată de însuși M. Sa regele Carol. Multe învățături bune și folositoare a dat în acești șese ani poporului rural, țărăsimii din România revista "Albina", în rând cu biblioteca populară a Domeniului Coronei, înființată tot de dl Kalinderu și din care au spărut până acum mulțime de broșuri. Nu de mult "Albina" aduse în câțiva numeri o serie de articoli sub titlul "Explicațiuni liturgice", scriși de I. Raiculescu, licențiat în teologie și diacon la biserica "Grecescu" din Turnu-Severin. Pentru a face aceste explicațiuni mai accesibile tuturor, dl Kalinderu le-a retipărit în broșură, scriind însuși următoarea frumoasă precuvântare:

"Scrierea de față are autor pe I. V. Raiculescu, licențiat în teologie, care a publicat mai întâi conținutul ei ca serie de articoli în revista populară "Albina". Cătinându-le acolo, m'am gândit că ar fi bine, ca învățăturile ce conține să fie puse la dispozițiunea tuturor. Într-adevăr, deore-ce tot ce e de natură a răspândi cunoștința lucrurilor

religioase, e bine venit; înlesnirea unei publicațiuni de acest fel este în adevăr de folos obștească.

Căci vieța ori-cărui om, de la naștere până la încetarea lui din viață, nu e în ori-ce clipă, de cât o luptă și tot luptă. Experiența din toate zilele, din toate orele, arată că în privința acestei vieți popoarelor sēmăna cu aceea a indivișilor. A lupta mereu e condițiunea noastră, a învinge ne e datorința, triumful e țelul asupra căruia trebuie să avem privirea ațintită.

Ca să eșim însă învingători din luptele necurmte ce ducem cu omeni și cu împrejurări, ca să nu fim slabi față de ispite, silințele noastre încordate și stăruitoare n'ar fi totdeauna de ajuns, dacă n'am chema într-ajutor o putere isvorită din ceriu, care singură pōte să ne susțină și să ne călăuzescă în calea biruinței, și care e religia.

Religiunea constă în a iubi pe Dzeu și a-i sluji Lui cu sirguință; fără ea n'ar fi nici morală, nici virtute printre omeni. M. Sa regele a zis foarte bine în 1872, la deschiderea corpurilor legiuitorie, 15 Novembre:

"Religiunea, această legătură sublimă a omului cu Dzeu, această temelie statornică a familiei și a moralei, această mângăiere perpetuă a durerilor lumii, este în același timp pavăza de care s'au înfrunt toate loviturile ce s'au încercat a se da naționalității noastre".

Cultul ce dăm lui Dzeu e de două feluri: cel lăuntric și cel de afară, cultul lăuntric e întemeiat pe admirațiunea și pe recunoștința ce deșteptă în noi mărirea și binefacerile sale; prin acel cult îl recunoștem de părinte și de stăpân atotputernic. Cultul lăuntric îl putem îndeplini ori-unde și ori-când. De aceea când am terminat munca și am îngrijit de trupul nostru, să ne îndreptăm spre Dzeu și să-l laudăm, căci e de față ori-unde.

Cultul exterior constă mai ales în a lua parte la biserica, la sfințele slujbe rindute și consințite. El e întemeiat pe dorința ce simțim, dacă suntem cu cuget curat și drept, de a face ca și semenii nostri să fie așa, și pe puterea pōdeii, căci dacă pietatea noastră e sinceră, nimic nu e mai propriu s'o comunice altora de cât exemplul ce dăm.

Sfântul Isidor a deosebit bine cultul lăuntric de cel de afară, când a zis că bisericile cele de zid (în cari se face cultul exterior) sunt împodobite cu lucruri prețioase, ear' că adevăratele biserici, adică sufletele credincioșilor, ar trebui să fie pline de virtuți creștinești.

Pentru a-și face bine datorința în ceea ce privește cultul exterior, un bun creștin trebuie să știe înțelesul și însemnatarea fiecărui cuvânt rostit în biserică, al fiecărei mișcări făcute, al fiecărui lucru întrebuințat de slujitorii altarului. Numai cunoștința acestuia îl va face să simtă pe deplin adâncă și tainica frumșetă a slujbilor bisericii creștine ortodoxe.

Religiunea și simțul religios, sub ambele sale forme, sunt necesare ori-cărui om, sunt o podobă pentru un creștin de ori-ce tréptă. Simțul religios e chiar mai necesar unui rege de cât unui alt muritor, căci și el e episcop, cum zice Antim Ivireanul în o predică a sa:

"Pe dreptate, zice marele Constantin sfinților părinți de la soborul cel dintău: voi în biserică, ear' eu afară de biserică sunt pus de Dzeu episcop. Pentru aceea dară să nu socotescă împărații și stăpânitorii pământului că i-a pus Dzeu să șadă pe scaun frumos, numai spre vedere înaintea ochilor omeșești, împodobiți cu vestiminte scumpe, cu cunună pe cap și cu schiptrul cel de aur în mână, că numai singură dreptatea este de-î face cinștiți la norod".¹⁾

Sfântul Augustin exprimă aceeași cugetare: "Domnitorii sunt cu adevăr fericiti dacă cărmuesc cu dreptate popoarele ce le sunt încredințate, dacă nu se îngâmfilă de vorbele lingușitorilor, dacă situațiunea lor înaltă nu-i oprește de a-și aminti că sunt și ei omeni muritori, dacă se servesc de puterea lor pentru a întinde cultul lui Dzeu și a face să fie venerată înființata lui majestate, dacă au tema lui Dzeu, îl iubesc și îl adoră".

¹⁾ Cuvânt de învățătura la sfinții și întocmai cu apostolii împărați Constantin și Elena — (Antim Ivireanul).

Ca și Neagoe-Vodă, nemuritorul ctitor al bisericii de la Curtea-de-Arges, ca și înțeleptul Mateiu Basarab, regele Carol I a înțeleș și a simțit iubirea îndatinată și strămoșească a poporului seu pentru religiunea creștină ortodoxă, și a lucrat fără preget și pe toate căile pentru păstrarea și înălțarea prestigiului religiei, pentru întărirea sentimentului religios al poporului român. La 30 Iunie 1866, vorbind pentru prima-ora cu aleșii națiunii, în însușirea sa de Domn, pune printre primele griji "ridicarea bisericii române, restabilind-o pe bazele canónelor, și întărirea sentimentului religios în inimile noastre".

La primul an nou ce serbăză pe pământul românesc, 1 Ianuarie 1867, suveranul repetă (în cuvintele ce adresează metropolitului-primat) aceeași preocupare: "fac urările cele mai sincere pentru ridicarea bisericii române și pentru prosperitatea clerului ei, în care ved garanța cea mai prețioasă pentru moralitatea poporului".

Reintemeierea neîntrecutei catedrale de la Curtea-de-Arges, a metropoliei de la Iași și multe alte s'au făcut după stăruința, sub de aprōpa și neadormita supraveghiere a regelui, și au fost, în parte, împodobite de Dnsul; la Bușteni a clădit frumoasa biserică domnăscă, și pe toate Domeniile Coronei ori proprietățile particulare ale suveranului, aceeași îngrijire s'a dat bisericilor și obiectelor cultului. Nu rămâne îndoală că neamurile viitoare cari vor pute mai bine să-și deosebească de mărirea unei opere, vor recunoște în iubirea și îngrijirea de biserică română o trăsătură de caracter a regelui nostru, și viitorul va arăta, că a purtat grijă, ca această operă să fie dusă mai departe, cu aceeași râvnă, de urmașii sei. Viitorimea va zice că ultima treime a veacului trecut a fost în România o vreme de renaștere pentru arta religioasă și literatura religioasă.

Se știe de asemenea ce bună și îngrijită învățătura în ale religiunii creștine ortodoxe române primesc, după voința MM. LL. Regelui și Reginei și după pioșă dorința a Augustilor părinți, primele vârstare ale dinastiei născute pe pământul nostru și crescute în legea română, domnițele Elisabeta și Maria și principele Carol, merit a duce mai înainte, într'un viitoru departat, opera de-întarire a românismului. Pentru-că demnul econom Nazare, directorul seminarului din București, care are misiunea de înaltă încredere de a da tinerilor principii ai României învățământul religios, și-a propus neapărat a le da și explicațiunile cuprinse în scrierea de față, l'am rugat să binevoiască a o ceti și a arăta cu deosebită sa competență dacă găsește schimbări de făcut. Preacucernicia Sa a avut bunătatea de a face acest lucru, pentru care-i exprim aci grațitudinea mea, și a arătat câteva modificări ce autorul a făcut cu înțelegere și grabă. Astfel sunt convins că explicațiile din scrierea de față despre simbolismul așa de instructiv, care se găsește în părțile bisericii, în vestimintele consințite, în lucrurile întrebuințate la sfințele slujbe, sunt cele adevărate și din cele mai vechi vremuri recunoscute de biserica ortodoxă română.

Șuu din experiență că sunt foarte mulți omeni, chiar cu învățătura, cari nu cunosc înțelesul lucrurilor bisericești, și cărora, prin urmare, cartea de față le va fi folositoare. Cum însă e de dorit ca toți, și omeni în vîrstă și copii de școlă, și orașeni și săteni, să o pōtă înțelege, s'a dat o deosebită băgare de sēmă, ca limba să fie populară și clară. Sper că învățătorii vor ceti o școlarilor în clasă, și mai cu sēmă înaintea unei slujbe bisericești însemnate, și că preoții asemenea vor da deslușiri credincioșilor după ea.

Învățătorii au părinteșca îndatorire de a duce Dumineca pe școlarii lor la biserică. Același lucru am recomandat și eu agenților administrațiunii Domeniului Coronei, prin circulara asupra dezvoltării sentimentului religios la sate, din 20 Decembre 1899, să stăruie să se facă regulat în satele aședate pe Domeniile Coronei și mă încredințez personal, la toate inspecțiunile, că se face. Învățătorii fiind totodată în multe părți — pe Domeniile Coronei fără excepție — conducători corului bisericesc, explicațiunile simbolice ce vor da se vor lega în chip firesc cu cea îndeletnicire a lor.

Mi-aduc aminte în chip foarte viu și cu duiosă plăcere, cum în copilăria mea, iubitul și întru fericire răposatul meu părinte ne

explica toate părțile slujbei divine, tot ce s' afla în biserică familiei noastre, în care nu lipsia nici-odată să asculte slujba cu toți ai sei. Nici pe atunci, când îndeplinirea regulată a datorințelor religioase era mai generală și practică mai serioasă pōte de cât acum, nu erau mulți mireni cari ar fi putut să deosebească explicațiunile de natura celor de cari vorbim. Căci, chiar printre cărturari, sunt mulți cari sunt creștini hotărâți și devotați mai mult prin puterea sentimentelor și tradițiunilor, de cât din cunoștință adâncită sau amănunțită.

Cel ce arată înțelesul tainic și adânc al atâtor lucruri și fapte, cari din tragedia noastră copilărie le-am vădut și dragi ni-au fost, dar' nu li-am pōtruns rostul precum trebuie, pentru-că n'aveam cine să ni-le talmăcescă, contribuie la o operă folositoare și scumpă ori-cărui român: la întărirea neamului prin mântuirea credință strămoșească".

De la sate.

(Un preot vrednic de laudă.)

De pe valea Hărtibaciului, 25 Nov. n.

Subscrisul dându-mi-se ocaziune a umbla de mai multe-ori în anul acesta în comuna Hozman (com. Sibiiului) m'a pus în uimire frumoșă biserică de piatră și frumoșele ornamente cu cari era împodobită pe dinlăuntru. Uimirea și surprinderea mi-a fost en atât mai mare aflând datele că cum și pe ce cale a ajuns puținul popor român gr. ort. din comuna Hozman să aibă o așa biserică frumoșă, pe când majoritatea populațiunii din comună sunt Sași; ear' poporul român este puțin, sărac și desbinat în două confesiuni: gr. ort. și gr. cat. M'ar mustra conștiința dacă nu așa înregistra în colōnele acestui ziaru în câteva șire meritele și faptele păstorului sufletesc Iosif Morariu și ale poporului credincios din numita comună. După cum am aflat din unele date bisericești, sunt aprōpe 40 de ani de când fericitul mare arhieru Șaguna, spre fericirea alor 16 familii gr. ort. a sfințit într'un preot pe părintele Iosif Morariu. Greutăți mari a trebuit să îndure la începutul carierei sale, căci în timpul când el a venit în comuna Hozman biserică nu era, nici ornamente bisericești, nici cărți etc. Ear' astăzi se vede din depărtare strălucind turnul unei biserici pompoșe cum rar se află pe valea Hărtibaciului.

Pe lângă toate aceste greutăți bunătatea materială, știința și abnegațiunea ce l'au caracterizat de tinér, mai departe dragostea nemărginită ce l' lega de sublimul seu oficiu și de poporul sărac și fără păstoriu sufletesc, toate acestea i-le făcea nevădute. Zelosul preot ca să-și pōtă ajunge scopul își da tot dăruială seu. Ear' când acela nu-i ajungea, alerga în toate părțile și cu dibăcie cerea ajutorul altor persoane marimose față de biserica gr. ort. Așa d. e. în o călătorie de trei săptămâni și mai mult a încassat o sumă de 270 cor. pe la anul 1863. Ear' în o altă călătorie 160 cor. Din această sumă o sută cor. de la fericitul Ș. guna. Reîntors întră credincioșii sei spre bucuria tuturor cu o sumă de 430 cor. fără a-și trage cătuși de puțin pentru osteneala de atâtea săptămâni, mai adause de la sine încă 40 cor. numai să-și pōtă ajunge scopul. Având deja cu totul o sumă de 470 cor. Din această sumă a cumpărat o grădină și o biserică de lemn din comuna Alțina (com. Sibiiului) pe care cu mari greutăți și cu ajutorul credincioșilor a adus-o și edificat-o în grădina cumpărată, ca să aibă unde ține serviciul divin până la facerea altei biserici noue. Ne-având acea biserică clopot, era silit să plece earăși încătrăuva spre a căștiga o sumă ore-care, spre cumpărarea unui clopot. Zelosul preot prin înfățișarea sa plăcută, prin talentul seu a ajuns a fi primit în societăți alese. Așa în o călătorie la Sibiu a convenit cu generalul conte Carol de Montenuova, care înțelegând scopul călătoriei preotului i-a donat 300 cor. pentru cumpărarea unui clopot.

Și așa dnsul, spre bucuria credincioșilor, cari din cauza miseriei nu puteau contribui cu nimic, a alergat neobosit în toate părțile până a vădut pusă biserică în rând cu toate ornamentele ce se cer ritului gr. ort. Dar' bisericeșta aceea era cam slabă. Preotul și-a propus deci să facă una de piatră.

În anul 1894/5, cu ocaziunea comasării hotarului, a cerut puțină porțiune canonică pe care tot dnsul o a căștigat de la comuna

politică cu proces pe seșele sale, a cerut o luncă aprôpe de comună într'un loc măraștinos, clasificată aprôpe neproductivă.

Zelosul preot primind-o în posesiunea bisericeii, tot pe seșele dînsului a făcut șanțuri de s'a scurs apa și astfel biserica dispune acum de o porțiune canonică forțe productivă.

Vrednicul și zelosul preot, pe lângă faptele până aici înșirate, nu încetă de a lucra cu bucurie și mai mare în toate direcțiunile și dându-și și mai departe tot denariul, căci de la credincioși nu era de unde să aștepte altceva de cât a lucra și ei cu ziua.

Spre bucuria credincioșilor și mângăierea dînsului astăzi servește serviciul divin în o biserică de piatră cum rar se află pe valea Hârtibaciului, unde poporul este mai neînsemnat. De-și vrednicul și zelosul preot a îndurat multe pierderi sufletești, așa că în decurs de câțiva ani și-a pierdut într'gă familia, și de-și înfrânt de dureri și neconsolat de nime, totuși nu și-a pierdut nici cătuși de puțin din curajul de a face și mai departe fapte bune și vrednice de laudă.

Dee Dumnezeu mulți astfel de bărbați națiunii și bisericeii noastre gr. ort. N. V.

NOUTĂȚI

M. Sa împăratul și rege al nostru, cum se raportază din Viena, se simte deja mai bine. Probabil că încă la începutul săptămânii curente va pute să-și strămute locuința de la Schönbrunn la rezidența sa din Hotburg (Viena).

Doctor teologiae. Joi (27 Novembre n.), la universitatea din Cernăuți a fost promovat la gradul de doctor în științele teologice clericul Aurel Crăciunescu, fiul parohului Alexandru Crăciunescu din Sat-Chinez (comitatul Timiș).

Alegere municipală în Sebeș. Comitetul municipal al comitatului Sibiu a desemnat pe 10 Decembrie st. n. ziua pentru efectuarea alegerii de membri municipal pentru cercul electoral 1 al Sebeșului-săesc, având să fie aleși: 1 membru pe 5 ani și 2 pe 2 ani. Locul de alegere: sala de ședințe a reprezentanței orașenești. President al comisunii electorale e Otto Konrad, primarul orașului, vicepresident Ioan Dragan, notariu public în Sebeș.

Academie paleo-slavă. Zilele trecute mai mulți fruntași croați au ținut șfat în palatul episcopului din Veglia, hotărînd înființarea unei academii paleo-slave.

Dna Constanța Dunca-Schiau, compatrioata noastră, a ținut în sala palatului universitar din Iași o conferință despre educațiunea în familie și divorțul. Ziarele din Iași ne vestesc, că iușta conferință a tratat această chestiune cu mare talent, descriind în culorile cele mai vii și mai luminoase chipul primejdios în care se face educația în familie. Sentimental religios, armonia și viața morală dîntre părinți, sunt cele două condițiuni principale, după conferințară, pentru o bună educație la copii. În urmă, ceteste statutele făcute de ea, pentru înființarea unei societăți, făcînd apel la mamele române, ca să se înscrie ca membre, ca să se îngrijescă de aprôpe de educațiunea fizică și morală a copiilor români. Conferințara a fost viu aplaudată.

"Ști mândro când ne iubiam" este titlul unei noue compoziții muzicale pentru cor de bărbați, de Timotei Popovici prof. de mus. la seminariul Andreian, apărută de curînd în tipografia W. Krzft (reproducere din "Amicul poporului" pe anul 1903) și se poate căpăta de la autor în Sibiu, cu prețul de 50 fil. exemplariul + 10 fil. porto, franco.

Și în mörte soți. Marți (25 Novembre n.) a fost înmormîntat în cimiteriul bisericeii noastre din Ponor (tractul Lupșa) economul Iacob Barbu haiceu, ear' Vineri (28 Novembre) i-a urmat la cele vecinice soție sa Agapia n. Cordea. Încă la înmormîntarea soțului ei se afla pe patul suferințelor, ear' a doua zi după actul înmormîntării și-a dat și ea sufletul în mâinile creatorului ei. Baniile creștini au trăit 40 ani la olaltă în pace și bunăînțelegere și chiar și în mörte și-au rămas soți credincioși. Dumnezeu să le facă loc în ceata dreptilor!

Esposiție de pisici. În 4 Decembrie se va face în Budapesta deschiderea esposiției internaționale de pisici. Esposiția e în noul palat din strada șerpului (Kigyó-utca) al M. Sale regelui.

Fôie beletristică în Sibiu. "Tribuna" vestește că la 1 Ianuarie va începe să apară aici în Sibiu o fôie literară-beletristică, în care pe lângă produsele literare — străine și românești — redacția va publica și "tot felul de sfaturi și povește din domeniul căsniciei".

Cercetare disciplinară. Mihail König, profesor la gimnasiul ev. luteran din Mediaș, căpătase de la un librariu din Germania o epistolă de reclam scrisă și adresată unguște. Profesorul a respins epistola, pe lângă observări cari nu plac magiarisatorilor noștri. Zarele magiare aflînd despre această respingere au făcut mare cas din ea, somănd pe ministrul să tragă la răspundere pe profesorul König, și pe alți câțiva cari încă au fost respins scrisori ungurești venite de la librari din Germania. Cum vestesc acum ziarele din Budapesta, ministrul de culte și instrucțiune publică a ordonat cercetare severă contra lui König.

Un căne scump. Cam în toamnă locotenentul de husari Obermeyer din Brașov umbland prin munții de la granița a împușcat cănele vînătorului Hank, care venia spre el de cătră granița României. Hank a intentat locotenentului proces de despăgubire, care s'a terminat Joi la judecătoria cercuală din Brașov. Locotenentul a fost condamnat să solviască lui Hank 1200 corône despăgubire și să supörte spesele de proces în sumă de 800 corône.

Norocul orfanei. Era în Paris o fețiță orfană, care se susținea din simbria de 3 franci pe zi, cât avea într'un atelier de croitorie pentru dame. Numele ei era Lucia Boyce. Cam cu doi-trei ani înainte de asta stăpâna atelierului o trimisese cu niște haine la o familie americană, care în călătoriile ei se oprise pe mai mult timp în Paris. Familia consta din mama și trei fiice. Lucia fiind copilă drăguță și afabilă, fetele americane au îndrăgit-o așa de mult, în cât la plecarea au rugat pe mama lor s'o ducă și pe ea la America. În restimp au răposat și cele trei fete și mama lor, rămînînd singur tatăl familiei. Acesta apoi a adoptat pe Lucia Boyce, făcînd-o moștenitoare a întregiei sale averi. Astfel din fată s'ormară, lucrătoare pe trei franci la zi, Lucia Boyce a ajuns să dispună acum de o avere de 30 milioane de franci.

Miliardari otrăviți cu alimente stricate! Săptămîna trecută într'gă familia miliardarului american Carnegie s'a bolnăvit rău. "Daily News" scriind despre această întâmplare spune că medicii au constatat otrăvire, provenită din consumarea de alimente stricate. Afară de capul familiei, în starea căruia au intrat complicațiuni grave, ceilalți membri ai familiei s'au înănătoșat deja.

Pescari norocoși. Ioan Brîndușan al Tilichi, David Brîndușan, Stefan Leșu și Ioan Burdea din comuna Cucuiat, prin trei aruncări de mreje au prins săptămîna trecută 263 somni de mărime considerabilă; erau de 8—9 pâlmi, ear' unul era mai mare chiar de cât un om. Norocoșii pescari au făcut cu ei câștig de 1000 corône. — Cuciulatu e comună mică pe Valea Someșului (Chior), cu 76 case, dîntre cari 19 coperite cu șindilă, ear' 57 cu paie; dîntre cei 342 locuitori 335 sunt români ear' 7 evrei; are hotar de 710 jugere catastrale.

Ca mulțămire scrie un pacient însănătoșat: *Stimate domnule Müller!* Primește căldurôsele mele mulțămiri pentru cele 3 cruci duple electro-magnetice R. B. Nr. 86967, cari mi-au făcut cele mai succese servicii. Drept aceea, Vă rog a mi trimite încă un aparat din cele mari per 3 fl. pentru ce își mulțămesc fiind convins că toate aparatele D-tale sunt bune, și semnez cu distinsă stimă: Treu József, Nr. 35 în Máslak, comitatul Timișului. La toată aceia, cari sufer de podagră, reumă, astmă, influență și îndeosebi durere de nervi, le recomand cu căldură crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967, ce se află la inventatorul dl Albert Müller, Budapesta V. Strada Vadász 42/V.

Cărți și reviste.

Convorbiri literare, redactate în București sub direcția profesorului de universitate Ioan Bogdan, au apărut pe Novembre (fasciculul 11, anul de esistență XXXVI) cu următorul sumariu: "Din Rucăr", (roman) de C. Econom; "Istoria lui Mihail-Viteazul"; de N. Iorga (urmare din fasciculii anteriori); "Scrisori din anii 1853—1862", de Titu Maiorescu; "Din vremea lui Anton Panu", de Bogdan-Duică; "Petru Cercel după isvôrele de curînd publicate ori inedite", de Hortensia Schachmann; "Un chrisov al lui Radu-Vodă de la Afumați, din 18 Maiu 1526",

de Stefan Nicolaescu; "Un cântec de la 1821", de Bogdan-Duică, apoi recenzii și comunicări de interes istoric și literar.

"Convorbiri literare" apar în București (editura librăriei Socecu et Co, Calea Victoriei Nr. 21) în fascicoli lunari și costă 15 corône pe an.

Deprinderi păgubitoare. Despărțământul Lugoș al "Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român" hotărîse în adunarea sa din 6 April a. c. să editeze în broșuri scrierile mai de frunte ale autorilor bănățeni, resirate prin reviste și ziare. Hotărîrea fiind aprobată de comitetul central al Asociațiunii în ședința din 15 Maiu, comitetul despărțământului și-a pus în lucrare buna hotărîre, publicînd poesile în dialect bănățeni ale lui Victor Vlad ("Delamarina"), ear' acum pune la dispoziția publicului broșura a doua sub titlul: "Bănățeanul. Deprinderi păgubitoare. Sfaturi și învățături". Prețul 30 fileri. Publicațiunile sunt făcute sub îngrijirea redactorului Dr. Valer Branicea, secretariul despărțământului Lugoș al Asociațiunii.

Iisus Cristos, cu cuvintele sfintei scripturi, de Dr. Petru Barbu, Caransebeș, tipografia diecesană. Editura autorului. Prețul 2 cor. 50 fileri. Secolul urmărit de autor prin publicarea acestei bune și folositoare scrieri ni-l spune el însuși în "prefață" în următoarele:

"Domnul și Mântuitorul lumii Iisus Christos, Fiul lui Dumnezeu, este întemeietoriul bisericeii noastre.

Nu-i cu puțință a fi membru adevărat al acestei bisericeii fără a cunoșce viața pămăntescă a întemeietoriului ei: modelul a totă înțelepciunea și virtutea.

Momentele cele mai însemnate din viața lui Iisus se află în sfânta Scriptură.

Dar' de-ore-ce sfânta Scriptură, edată în biserica noastră, a devenit forțe rară și scumpă, și fiind-că momentele vieții lui Iisus sunt înșirate în acingă sfântă carte în mod fragmentar, la singurătii evangeliști chiar necomplet și necronologic, în cât mulțimea nici cu sfânta Scriptură în mână nu-și poate forma o ideeă clară despre viața lui Iisus: m'am vădit îndemnat a compune și a eda cartea de față.

La înșirarea cronologică a momentelor din viața lui Iisus, cum și la stabilirea locurilor paralele am ținut în vedere socotintele esegeților și ale unor autori ai vieții Mântuitorului, mai ales ale autorilor R. P. Didon (traducerea română) și I. B. Lohmann. Textul e al Bibliilor edate în biserica dreptcredincioasă română asemănat cu cel grecesc (Tischendorf ed. XX).

Credem, că această carte nu va lipsi din casa nici unui creștin bun și că va fi cu drag cetită din partea tuturor. Se poate comanda de la autor (Caransebeș), cum și prin librăria noastră archidieceșană (Sibiu).

PARTEA LITERARĂ.

Răspuns la o "dare de sémă"

de Dr. Ioan Petranu.

În "Telegraful Român" (Nr. 97—100 a. c.) s'a publicat darea de sémă asupra manualului meu: Gramatica română pentru învățământul primar, partea I. II., pentru clasa III și IV. La această dare de sémă mi simt dator a răspunde următoarele:

1. Expresiunea: școle primare este mai corăspunzătoare, de cât: școle populare. Ea este adoptată nu numai de frații noștri din România, ci și de unii scriitori de dincoci de Carpați.

Din împrejurarea, că eu am întrebuințat termenul primar și mi-am scris manualul numai pentru clasa III—IV, de loc nu se poate deduce că așa fi avut în vedere mai mult organizația învățământului primar din România. Materialul clasei V—VI nu l'am tratat; pentru aceste 2 clase voi scrie partea III, în care se va trata materialul prescriș: propoziția compusă și cea eliptică, stilistica practică etc.

2. Cartea e menită să servescă ca manual pentru școlarii, și am creșut de prisos ori-ce prefață sau cuvînt de întroducere. După-ce va apăre și partea III, voi pute da într'o broșură deosebită indigitațiile metodice necesare.

3. Recensentul condamnă metoda urmat de mine. Metodica admite tot, ce am

făcut. Eu am procedat astfel, că am dat în-tăiu exemple alcătuite a nume (propozițiuni de model), apoi am formulat regulile, ear' ulterior, după regulile, am zis că din piesele cuprinse în cartea de cetire sau din cele date de mine să se facă deprinderi orale sau în scris. Spre justificarea procedurii mele mă provoc la doi pedagogi. Dr. C. Kehr în: *Die Praxis der Volksschule* pag. 192 se pronunță astfel: "Dacă vom întemeia învățământul gramatical esclusiv numai pe cartea de cetire, și dacă vom face din cartea de cetire punctul de mănecare al învățământului gramatical, atunci piesele de cetire nu ne vor oferî în număr suficient acele fenomene limbiste similare, pe cari avem să le aducem la constința limbistică a eevului; sau formele limbistice trebuincioșe pentru lămurirea unei legi a limbii în piesa respectivă sunt atât de amestecate cu alte forme, sau mai de multe-ori în spațiu sunt atât de îndepărtate unele de altele, în cât școlariul numai cu mare osteneală va trebui să scoteie formele respective din întregul organul al piesei, spre a putea face comparațiunile trebuincioșe. Aceste dificultăți au dat ansă a căuta o cale de mijloc . . .

"Numai după-ce școlarii prin perceperea clară și prin prelucrarea independentă a unui număr suficient de propoziții de model au ajuns la înțelegerea deplină a unei legi limbistice, vom pute trece la analiza gramaticală a unei piese de cetire, spre a consolida înțelegerea regulii, din vorbirea consistentă (piese de cetire). Deci la tratarea unei legi a limbii propozițiile de model vor forma pregătirea. piesa de cetire centrul, și exemplele, ce vor avé să le alcătuiască elevii, încheierea."

Dr. P. Pipoș în *Metodica școlei populare*, pag. 116—117 zice: "La inducțiunea unei regule avem lipsă de mai multe propozițiuni de aceeași formă, ear' atâtea rar se pot afla într'o piesă de cetire. Afară de acesta la tratarea unui fenomen limbistic concentrăm o mulțime de exerciții, sintactice, etimologice, ortografice, stilistice; ear' acestea nu se pot lua deodată la o piesă de cetire, fără să fi premers ceva pregătitor."

"Piesele de cetire se vor aplica mai mult la concentrarea și întărirea regulilor gramaticale, ear' aceste regulile se vor abstrage mai cu înlesnire din exemple a nume pregătite spre a servi ca material de inducție".

Metodul urmat de mine îl aflăm așa zicînd în toate manualele noastre de gramatică română pentru școlile primare. Astfel manualul lui I. Manliu, lucrat după același metod, este aprobat de Ministeriul instrucțiunii publice din România ca cel mai bun manual de gramatică română pentru clasele primare, și a ajuns preste 60 de ediții, fără a fi fost excepționat "pe motive metodice". Gramatica română pentru clasa III. primară de Odobescu și Borgovan încă nu e compusă după metoda indicată de recensent. La asta nașii în câte manuale bune întimpinăm același metod! De astă-dată fie de ajuns a aminti numai: *Deutsche Sprachschule* de Baron, Jungmann și Schindler, una dîntre cele mai bune și mai răspândite gramatici germane pentru școlile primare.

Adoptînd autoritățile noastre școlare vederile recensentului, vor trebui să interzică întrebuițarea manualului existent (cum sunt d. e. al lui Maxim Pop, Dr. Pușcariu, Dariu etc.

E de notat, că eu pe lângă propozițiile de model am dat și piese consistente, unde numai s'a putut; a nume: în partea I. la 11 din 29 §, ear' în a II-a la 29 din 51 §. Deci e fără temei afirmarea, că numai ici-colea așa fi dat piese consistente.

(Va urma.)

Posta redacțiunei.

A. G. în D. "Acel aspirant, care a primit la esam-nul de calificățiune notă "neîndestulitoriu" din 1 ori 2 obiecte, poate să facă din acestea esamen de emendare în Decembrie. Dacă cu această ocaziune esamenul numai din un singur obiect nu-i va succede, poate să repeteze esamenul din acesta încă odată la termenul ordinar". — Așa spune "regulamentul pentru facerea esamenului de calificățiune", care — to-mai pentru orientarea celor interesați — e publicat în *Călimdarii* editat de tipografia noastră archidieceșană și pe care Dta, ca om al bisericeii și școlei, încă trebuia să și-l procure. În acest cas n'ai fi fost silit să ceri informațiuni de la noi.

Povești pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se poate procura cu prețul de 1 corună
de la

Librăria Tipografiei arhidieceesane.

Liturgierul

— cu litere latine —

broșat cor. 6, legat cor. 8.

Librăria arhidieceesănă.

Coróne pentru miri.

din aur double, împodobite cu imitații de petri scumpe colorate, cu câte trei cruci, foarte frumoase și practice deore-ce se pot strimta și largi după cum cere tre'uința, bucată costă numai **16 cor.** plus porto postal și pachetare cor. 1.20.

Cruci de lemn

28-5/16 cm., pictură de mână în ulei reprezentând pe o parte "Restignirea Domnului" și doi îngeri ear' pe partea opusă "Botezul Domnului"; pe margini aurite cu aur veritabil; cele cu pictură simplă costă **cor. 9—**, ear' cele fine bucată **cor. 12—**, trimise cu postă recomandat costă cu 75 fileri mai mult.

Librăria arhidieceesănă, Sibiu.

Octoich

ce se zice ele- nesce paracli- tic. Acum în- tăia-óră dat la tipariu în zilele prea înălțatului împărat al Austriei și Apostolicescului Craiu **Frățisc Intăiu.** Cu Blagoslovenia Exe- lenției Sale Preasfințitului Domn **Stefan Stratimirovici** Archi Episcopul și Mitropolitul Besericii Răsăritului din Carloveț, îndreptat fiind prin osărdia Prea sfințitului Episcop al Argeșului Kyriu **Kyr Iosif.** — Acest Octoich mare, de format folio, este tipărit cu litere cirile „la Buda în Crăesca Typografie a Ouni- versității din Peșta la anul 1811“ și costă nelegat 12 cor., legat 18 cor. — Se poate procura de la **Librăria tipografică arhidieceesane, Sibiu.**

In *Tipografia arhidieceesănă*
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânței

Născătoare de Dumneșeu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxariu pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat	fl. —.85
jumătate pânză	1.05
în piele roșie	1.25
Ediția fină în piele neșră	2.—
piele chagrin	2.60
în mătase	3.85

Se afă de vânzare la

Librăria Tipografiei arhidieceesane
Sibiu.

Stabiliment nou!!

"Entreprise des pompes funebres"

(Institut de înmormântare)

— Proprietariu: **Fritz W. Elges** —

Sibiu, str. Cisnădiei 18

va funcționa din 26 Decembre stil nou anul curent.

Inmormântări pompoșe și simple.

Prețuri moderate.

[207]

2—25

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidieceesănă:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmóșele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidieceesane.

NOU! Pro 1903 NOU!

a apărut:

Calendariul archidieceesan

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățătoriu.

Prețul unui exemplariu **40 fil.**, cu Șematism **80 fil.**, + porto postal **10 fil.**

Librăria arhidieceesănă
Sibiu.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidieceesănă:**

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea **I. P. S. Domn Ioan Metianu**, arhiepiscop și metropolit și se afă de vânzare la **Tipografia și Librăria arhidieceesănă în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neșră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Op premiat de Academia Română.

Semințe din Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesci

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: **cuvântări la tóte Duminecile de preste an.**
" II.: " " **prasnicele și sərbătorile,**
precum și la casuale bisericesci.
" III.: **cuvântări la inmormântări parastase etc.,**
Prețul fiecărui tom 3 coróne și porto postal.

Se afă de vânzare la **autorul și la**

**Tipografia și librăria Archidieceesănă
Sibiu**

Tot aici se afă "**Cuvântări funebrele și memoriale**", 1889, de același autor, cu prețul redus de la 3 coróne la 2 coróne.

La **Librăria Tipografiei arhidieceesane din Sibiu** se afă de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Inaltpreasânței Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de tóte zilele. — Polunoșnița Sâmbetei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șeselea. — Rânduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfinței cuminecături. — Cnstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduēla Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe tóte lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelor. — Insemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat **2 cor.**, legat în pânză **2 cor.** 40 fil., legat în piele roșie cu copcii **4 cor.**